

ZAJÍMÁ MĚ, odkud se bere zlo

Novinka **Aleny Mornštajnové (59)** *Les v domě* přiměje čtenáře přemýšlet o síle mlčení a o moci, kterou nad námi má rodina. Proč si vybrala toto téma? Komu dává své knihy přečíst jako prvnímu? A co teď čte?

TEXT: LUCIE ZÍDKOVÁ

Vaše poslední kniha *Les v domě* se dost liší od těch předchozích, nakladatelství ji označuje jako „mrazivou“. Odkud přišla inspirace?

Stále víc si uvědomuji, že svět, ve kterém žijeme, je plný rozporů. Lidé jsou schopni dobra, mají soucit a porozumění, ale na druhé straně dokážou páchat i nepochopitelné zlo. Stačí se podívat na nenávislné komentáře na sociálních sítích. Odkud se to zlo bere? Kde je jeho počátek?

To byla myšlenka, která stála u zrodu mé knihy. Člověk se zlý nerodí, formuje jej prostředí, v němž vyrůstá. A pokud je v tomto prostředí zlo a lež normou, bude ho stát hodně sil, aby stejný vzorec chování neopakoval a nepřenášel dál. A zlem poznamenání jedinci nemůžou vytvořit zdravou společnost.

Velkým tématem je bezmocnost dítěte vůči světu dospělých. Vychází to z vašich vzpomínek?

Ne, já jsem měla hezké dětství. Vyrůstala jsem s pocitem bezpečí a lásky. Na rozdíl od hlavní hrdinky mé knihy, která se milovaná necítí a v dospělých nemá žádnou oporu. Nerozumí situaci, v níž žije, ale ví, že se musí chovat tak, aby přežila. A používá k tomu prostředky, kterým se naučila od dospělých – lži, výmluvy, zatajování.

„Když se o něčem mlčí, tak to je, jako kdyby to neexistovalo,“ píše se v klíčovém místě románu, kdy čtenáři dojde jeho hlavní téma.

Nebojíte se, že první čtenáři rychle prozradí těm dalším, co je onen (ona) *Les(ž) v domě*?

Celý ten dům je plný lží, jedna se odvíjí od druhé. To je to, co zlo dělá. Pokud není zastaveno v počátku, šíří se jako epidemie. Nakazí všechny okolo, udělá z nich další šířitele zla. První čtenáři budou mít větší zážitek z knihy, protože jim bude dopřáno krok po kroku odhalovat, odkud zlo vyvěrá. A snad budou ohleduplní a zápletku hned neprozradí.

Jste nejúspěšnější česká spisovatelka, vašich knih se už prodalo více než šest set tisíc. Je to motivující, nebo svazující?

Hlavně mě to těší. Píšu o tématech, která mě zajímají, a jsem ráda, že zajímají i čtenáře. A snažím se, aby každá má kniha byla jiná. Je na čtenářích, jestli novou knihu přijmou.

Dříve jste se živila jako učitelka angličtiny a překladatelka, s psaním jste začala až po pětatřicítce. Co bylo impulzem k tomu začít psát?

Psát jsem chtěla vždycky, jen jsem neměla čas začít. Teprve když jsem pochopila, že čas budu mít až tehdy, když si ho udělám, začala jsem opravdu psát.

Jak váš úspěch bere váš muž? Bylo pro něj těžké zvyknout si na to, že má doma hvězdu?

Celé naše manželství jsem studovala, pak překládala, takže je zvyklý vidět mě u počítače. Žádná změna to pro něj nebyla.

Jaká kniha vás naposledy zaujala?

Kočí oko od Margaret Atwoodové.

Komu dáváte své knihy přečíst jako prvnímu?

Své dceři, švagrové a svému nakladateli.

Velkým tématem posledních měsíců je umělá inteligence. Zkoušela jste si s ní už taky hrát? Co bude znamenat pro spisovatele?

Sama jsem to nezkoušela, ale viděla jsem pár zábavných a rozhodně ne zcela správných výsledků její práce. Je mi jasné, že časem se chyby vychytají. Nejsem si ale

jistá, jestli lidé touží číst knihy, které vytvoří AI na základě dat. Myslím si, že chtějí za knihou vidět i člověka. Vidíte, teď jsem si vzpomněla na další knihu, kterou jsem v poslední době přečetla jedním dechem: *Já, robot* od Isaaca Asimova. Tu by si měl přečíst každý. Myslím, že teď je ta správná doba.

LES V DOMĚ

Čeká vás 304 stran
tísnivého příběhu, který
se liší od všeho, co Alena
Mornštajnová dosud
napsala, a udrží vás v napětí
až do konce. Vydalo
nakladatelství Host.